

Nekaj iz „Vesne.“

O novim letu je začel na Dunaju lepoznavski časopis „Vesna“ v češkem narečju izhajati. Precej v prvem listu se bere dopis iz Ljubljane, kteriga je neki gospod K. poslal. Ta dopis je splošen pregled in pretres slovenskih spisateljev, posebno pa mladih pesnikov«. V uvodu tega sastavka obljubi dopisatelj, da bode s časom dela slovenskih spisateljev bolj natanko pretresal ali kritiziral.

Nas ta misel obhaja, da je kritika vsakimu slovstvu potrebna. Njena imenitna naloga je, zmote spisateljev odkrivati in kaj boljšiga nasvetovati. Ali prav močno se nam dozdeva, da Slovenci še nismo na tisti stopnji, da bi bilo slovenstvu koristno, nase literarne dela prav prav oestro soditi, in tiste, ki na taki sodbi skoz rešeto smuknejo, satirično zasmehovati in strastno v blato porivati. Morebiti bi bilo bolje, ako bi se kritikarji mladiga slovenskiga slovstva po načelu slavniga pisatelja Ljudevita Vukotinoviča ravnali, ki pravi: ^Kritika treba da je zdrava. U literaturi, koja se razvija, ima biti krotka i prijateljska, svigdar učeča, a nikada zlobna i porugivajuča. Lahko je ono, sto čovek z velikim trudam stvori, smešno načiniti bez da se tko iz kritike ili (bolje rekuč) iz takvo-ga pasujuilla štagod nauči.“

Ker je ravno unidan g. T., kteriga mi scer visoko častimo in med najboljše slovenske prozaikarje štejemo, v ^Ljubljanskem časniku“ slovenske pesnike na šembrano redko rešeto vergel in jih prav po zlatohruškar-eko #) obunkal; bi bilo morebiti dragim slovenskim domorodcem prijetno v tej reči tudi drugi glas zaslišati. Več oči več vidi. Mi čemo toraj taj glas iz „Vesne“ posneti in ga svojim slovenskim bratom podati.

To storiti nas pa tudi to priganja, kar je rešetarju slovenskih pesnikov sem ter tje tudi kaka očitna zmota iz peresa pljusnila. Tako, postavimo, je očitna zmota, da so ^dolgočasen govor, okoren jezik, dolgi stavki, posiljeni izrazi in nerodno skovane besede, poglavitne znamenja slovenske proze pred letam 1830.“

Kdor je bral Vodnikovo in Ravninarjevo prozo, komur so v Metelčici natisnjene pisanja zane, ne bo teh besed nikdar podpisal in poterdil. Komur bi se ljubilo omenjene pisarije z resnicoželjnim sercem prebrati, se bo berž ko ne prepričal, daje z Vodnikom tudi slovenski prozi lepša zarja posijala, in da so Vodnik, Ravnihar in veči del pisateljev po pravopisu Metelkovim že pred 1830. letom lepo in gladko prozo pisali. Da je Ravnihar preveč „ivšast,“ je res; tudi to je res, da jo včasih enmalo preveč po gorjansko zarobi, ali pri vsem tem je njegova proza vendar večidel praviga slovenskiga duha in skoro skoz in skoz prav gladka in kratkostavkasta. Da pa tudi s „Cbelico“ poprej imenovane znamenja slabe proze niso ^zginile,“ nas dolgostavkasti in okorno pisani sastavki, ki smo jih sem ter tje v najnovejših časih brali, živo prepričajo. Tudi nerodno skovanih nam še zdaj ne manjka.

Ravno tako je tudi debela zmota, da g. pretresovavec našiga verliga Majarja menda med slovenske pesnike šteje. Ako bi bil le uvod Majarjeve „pesmarice“ pazno prebral, bi bil gotovo vidil, da Majar ni sam pesem skladal, temuč le stare nabiral.

Tudi to moramo opomniti, da nikakor ne moremo zapopasti, in da nam dozdej še nihče ni videl pove-

*) Poglej »Ljubljanskiga časnika« broj 7L ?3. leta 1850.

dati, zakaj da pretresovavec slovenskih pesnikov v pesniškem dira našiga slavniga Prešerna „nebeškiga pesnika“ imenuje. Marsikdo se je že tej besedi smejal. Mi scer Prešerna kakor pesnika visoko spoštujemo, pa vendar skoro ne verjamemo, da bi se mu bilo kdaj sanjalo, da ga bo kak Slovenec kdaj „nebeškiga pesnika“ imenoval. Ako bi mu bil kdo pred kakimi leti to prerokoval, bi se bil gotovo smehljaje po bradi pomuzal.

(Dalje sledi.)

jateljsko silo ne omaga. Sebičnosti pa in mnenja po prvom sedežu, naj v naših rajdah ne bo. „Vsi za jedniga, jeden za vse,“ naj bo naše geslo. Slava jedniga naše stranke, naj bo veselje vsim, in nezaslužena zaničevanja tudi naj zadnjiga iz našiga kola nikar brez primerniga odgovora ne pustimo. Po tem bo postala naša moč velika, da se bo tresel pred njo protivnik ošabni. Zlasti pa naj bi mlajši verstice domodniga kola, ki so neskončno veselje starših vlastencov, nikdar ne pozabile teškiga in nevarniga truda tistih, ki so se že za slavjanstvo borili, ko je še ostri meč hudiga okrutnika nad njihovo glavo bliskal. Lahko je na visoki gori krog sebe gledati, ali teško je nanjo priklirati! — Gerdo in nehvaležno bi bilo tedaj, ako bi naša bistroglava mladina svoje seršene na tiste dražila, ki so se že njega dni s slavjanstvom pečali, če tudi ne vselej z naj boljšim uspeham. — To so naše misli v kritiki. Drugi pot pa nekaj iz „Vesne“.

Nekaj iz „Vesne.“

(Dalje.)

Na Jalje se nam zdi, da je tudi premočen pesniški duh g. pretresovavca včasih v zmoto zanesel. Tako postavimo, pravi na jednom kraju v visokem pesniškem zaletu, „da je Vodnikov jezik scer lep, pa da mu manjka dišave, krasote in cvetja.“ Človek bi mislil, da mora nos, ki v Vodnikovih pesmih dišave ne čuti, gotovo enmalo nahoden biti. Da je Vodnikova poezija polna naj lepšiga cvetja, je tako belodana resnica, da je ni treba nikomur dokazovati, ki je Vodnika bral. Ravno tako tudi prav teško verjamemo, da tako kakor Vodnik „govori tudi prosti ratar.“ Le pomislimo na prelepe besede, s katerimi Vodnik svojo prekrasno pesem „Na Veršacu“ konča:

Pod velikim tukaj Bogam
Breztelesen bit' želim,
Ciste sape sred mej krogam,
Menim, de na neb' živim!

Blagor nam Slovencem, ako naš „ratar“ res tako lepo in nadušeno govori! Da njegov jezik tudi prosti ratar večidel razume, je po naših mislih ravno njegova velika prednost.

Še eno prav veliko zmoto ima pretres slovenskih pesnikov, toda zdaj je tudi mi se nočemo odkriti. Ako pa doživimo pripravi čas, bomo na začudenje mnogih tudi to zagrinjalice odmaknili. Slovenci! pomagajte to zmoto izverstnimu g. pretresovavcu slovenskih pesnikov ligniti.———

To so po naših mislih očitne zmote v pretresu slovenskih pesnikov. Pa morebiti bi se jih še več dobilo, ako bi človek hotel vsako besedico prav do konca gnati. Ali naš namen ni, pretresa slovenskih pesnikov obširno pretresati in nejevoljo tistih nanovo zbujati, ki mislijo, da taki pretresi neslogo med enovoljne brate sejejo in delavnost spisateljev ubijajo. Če spisatelji namreč vidijo, da neusmiljena kritika še clo naj boljših in naj slavniših spisateljev brez černih bunk ne pusti, se bojo gotovo bali, s svojim trudopolnim plodam na dan. Pa g. pretresovavec nam poreče: Rajši nič, kakor pšenico z režjo. Ali prepričan naj bo, da ima tudi reženec več redivne moči v sebi kakor———.

Pa pustimo to. Naša misel in gotovo tudi misel mnogih drugih slogoljubov je le, da mi avstrijski Slavjani sploh, posebno pa mi z nemškutarsko sodergo obdani Slovenci še nismo na tisti stopnji, da bi nas zlatohruškarsko pšicanje svoje stranke ali pa prav oestro rešetanje, žali bog! še zmiraj diletantnih spisateljev politično kaj okrepilo, ali pa naše mlado slovstvo jako pospešilo. —

Bratje slovenski! bodimo rajši v resnici složni. Ustopimo se čversto jeden zraven družiga v red, da nas obči vrag ne premaga, Če sovražnik koga izmed naših napade, priskočimo mu po bratovsko, da pod nepri-

(Dalje sledi.)

reke Bele je Paflagonsko ljudstvo, katero nekteri Plemensko imenujejo, in katero ima za sabo mejo Galacijo. Tu je mesto Mastya (to je, naravnost Mesto imenovano) Milečanov, potlej Kermna. V ta kraj Nepos Korneli še dostavi Henete in verovanje terja, da so od teh zaroda na Italijanskim Veneti, kateri imajo z njimi vred eno ime.“

Tisti Heneti ali Plemeni, ki po razdjanji Troje niso z Antenoram na Heneško ali Veneško zraven Jadranskiga morja šli, so se v Kapatočje ali Belo Soro h svojimu zarodu podali. Tudi Heneti so bili Leukosyri, to je, Bolosorci ali Beli Sorci imenovani. Spredniki Henetov ali Venetov, Vindov so v Kapatočji stanovali preden so se v Plemenijo preselili; imenovali so se pa Sori, Beli Sori, Heneti, Veneti; Vindi ali Indi, Hindi. Sauromatae, to je, Soromadi so bili njih sorodniki, ker so se bili Madi posorili, kakor so tudi Heneti iz Sorskiga zaroda bili.

Ljubi moj prijatelj! kar sim Ti danas pisal, sam še nekoliko premisli, in eno z drugim permerjaj. Prihodnjič Ti bom od Vindov ali Henetov dalje pisal. Z Bogam!

Tvoj stari prijatelj
Benkov Tone.

Nekaj iz „Vesne.“

(Dalje.)

Dokončavši svoj kratki uvod, začne Ljubljanski dopisatelj „Vesne“ svojo razsojo takole: „Taj pot opustim pervaka slovenskih pesnikov Koseskiga, in se obernem rajše precej k pesnikom mlajšim. Na prvem mestu med temi stoji Lovre Toman. Njegova domišljija je prederzna, njegove podobe nam kažejo nadušeniga gorečiga mladenca, kateri se po orlovo leté nad oblake vzdiguje. Njegovo naj višje nadušenje nam postavi orientalsko poezijo pred oči. In če se na jedini strani čudimo njegovimu nenavadnimu pesniškemu nadušenju, uname na drugi ljubeznivost njegove besede v nas naj prijetnejše čutila. Vsaka struna njegove lire diha gorečo ljubezen do domovine.“

„Miroslav Vilhar, naj plodnejši slovenski spisatelj, je zavoljo svoje neodvisnosti in zavoljo srečnih privatnih okoljnost, kakor tudi zavoljo svojih bogatih dušnih zmožnost, posebno poklican, da bi poveličeval slovensko slovstvo. Vsako njegovo delo je namenjeno k kakimu dobrimu naménu, postavimo, za obdarovanje naj boljših slovenskih spisov. Vilhar pomaga tedaj dušno in materialno k povišanju slovstva, kar moramo le hvaležno spoznati. Njegove pesme cikajo k tako imenovanim političkim pesmim. „Koledar“, ki je ne davno na svitlo prišel, zasluži prvo mesto. Njegova „Jamska Ivanka“ pripravlja pot slovenski pevoigri. Napravi te igre, ktere je tudi on zložil, so prav v slavjanskem narodnem duhu sestavljeni.“

S pesništvom se tudi Cegnar z velikim uspehom peča. Njegovi prevodi, posebno pa prevod Mosenthalove Debore, slišijo med naj boljše dela. — Malavašič, urednik rajnkiga „Praviga Slovenca“, tudi ni poslednji ne v izvornih delih ne v prevodih. Tudi njegova „slovnica za šole“ ni brez cene. Vendar je učitelji naših normalnih šol niso poterdili, da bi bila pripravna za šole. — Z rednimi sostavki v vezani in prosti besedi se dobro obnašajo tudi gg. Ledinski, Oliban, Jeran, Potočnik, Hicingar, Kastelic, Svetie, Jeriša, Terdina (poslednji trije so v Be-

ču), Poženčan, Valjavec, Žepič, i. t. d. O njih delih pozneje.

(Konec sledi.)

Novičar iz slovenskih krajev.

Senožeče 23. svečana 1851. Z veseljem dopišem, da je c. k. okrajna sodnija v Senožečeh pretečeni teden prvo tožbo v slovenskem jeziku pisano prejela. Tožnik je Jože Suša, prvi svetovave Snožeške županije, spoštovan rodoljub, ki se moško brani, kaj v ptujem jeziku pisaniga podpisati! Slava mu! Večidel pa se na Krasu godi kakor po celim Slovenskim, namreč, da ste kratke hlače in kosmata čepica boljši podpori slovenšine, kakor dolge hlače in visoki klobuki, in da pod rašo za domovino in prirojene pravice bolj vneta serca bijejo, kakor pod gladkem suknom! Slovenski kmet je in bo velikanski in korenjaški steber slovenšine, in naj se mu hoče nar ptujiši jezik vcepiti, zastonj! — ljubezen do materniga jezika vso ptušino premaga! To terja preték, zdanjost in prihod od Slovenca, da mu ni treba se sramovati svoje velike matere Slave! Z Bogom!

M. V.

Novičar iz Ljubljane.

Po dani obljudi prinesemo danas svojim bravcam iz izverstniga nagovora g. dr. Kavčiča, ki ga je, ko zagovornik toženca o začetku Ljublj. porotnih sodb po g. predsedniku in g. deržavnimu pravdniku govoril, toliko, kolikor ga nam je v spomin ostalo, kar bravcam naznaniti, se nam toliko potrebniji zdi, ker je zares škoda bilo, de tega govora niso vsi pričujoči razumeli, ker ga je g. dohtar le v nemškem jeziku govoril. Ko je g. dohtar — kakor smo že unidan opomnili — vzrok naznanil, zakaj de svoj nastop le v nemškem jeziku začne, je pozdravil tudi on s serčnim veseljem začetek te nove vstavne naredbe in je narpoprej razložil, kako je po dolgim boju s krivimi presodki vunder očitna in ustna sodba po porotah zmagala, v kateri prisežni možje po zaslišanju toženca in prič, zagovornikov postave in toženiga, po svoji vesti razsodijo: ali je zatoženi „kriv“ ali „ne kriv“, in sodniki po ti razsodbi kazen krivičniga določijo. Razložil je g. dohtar potem ob kratkim zgodovino sodb od nekdanjih časav noter do današnjiga dneva; opomnil je vsih silnih pripomočkov, s kterimi so v starih časih zatožence mučili, de so nehotama mogli obstati, česar so bili obdolženi; zakaj ob času natveze (Tortur) je veljalo pravilo, de vsak, ki je obdolžen, je tudi gotovo kriv.“ Ljudomila cesarica Maria Terezia je odpravila to ravno tako neusmiljeno kakor krivično ravnanje. Razložil je g. dohtar na dalje, kako pravična je nova naprava, de ni več, kakor je dosihmal bilo, en sam človek zatoženca sodnik v dvojim pomenu (zastran krivosti in kazni) in ob enim tudi njegov zagovornik. Dalje je porotnikov imenitno, sveto opravilo razložil, ki niso nobenimu sodniku na tem svetu odgovorni, ampak le svoji vésti in vsigavedijočimu Bogu. Deržavni pravdnik pa je varh postave, in čuje, de se pravica nikakor ne krati. Zagovornik zatoženca ni zagovornik hudodelstva, de bi resniga hudodelnika kazni odtegnil, ampak njegov poklic je le, pripomoči, de se vse natanjko preiše in razjasni, kar je treba, de pride dostikrat skrita resnica na dan, in de se obsodi vsak, kakor je prav. Pri ti priliki je prevzel g. dohtar zagovor vsiga prostiga krajnskiga ljudstva, in je rekel, de se ni čuditi, de se zgodí na Krajnskim pokmetih toliko hudodel, sosebno ubojev, ktere sploh le sirove ljudstva dopernašajo; čuditi se je marveč, de jih ni še več, ker je naše ljudstvo tako silno v omiki zanemarjeno. Pomanjkanje šolskiga podúka, pomanj-

am aliqui dixerunt, inclusam a tergo Galatia, oppidum Mastya Milesiorum, deinde Cromna. Quo loco Nepos Cornelius adjicit Henetos, a quibus in Italia ortos cognomines eorum Venetos credi postulat. Pis.

brim spominu in za rabo v vsakdanjim življenju ohranila. Vsiga tega je sedanji podúk kriv, ki le pamet njezne mladine obtežuje, njih občutke pa praznovati pustí, ali zdrugimi besedami: formalnost se obdeluje, rečnost pa v nemar puša.

To so že zdavnej imenitni šolniki spoznali, in slavni Slovan Komensky je bil mende prvi, ki je potrebo rečniga poduka (vidljiviga poduka, Anschauungs-Unterricht) dokazal, kteriga po tem mnogo izvedenih mož, kakor Pestalocci, Diesterweg, Mager, Herbart i. t. d. priporočuje. Pestalocci resnico govori, ko pravi: „ako hoče človek kaj popolnoma razumeti, mu mora vidljivost na pomoč priti, — tedaj je pri šolskim poduku mladosti neobhodno potreba, da otrok vse to vidi, kar ima s pametjo zapopasti. Poglejmo v naše šole, ko pride otročè v šolo — brez vsiga drugiga razbistrenja njegove pameti se mu začno mertve čerke v glavo vbijati, da zgubi vse veselje do šole.*) In takó gré v šolah naprej. Formalnost se pestje, dúh pa dremlje, — po končanju šol se je formalnost hitro izkadila, duh pa je popolnoma zaspal! Od tod malo veselje otrók do šol — od tod malo zaupanje prostiga ljudstva do šol: od tod tožbe, da se otroci v šolah malo naučé! Kar prosto ljudstvo govori, poterdi tudi slavni Diesterweg od uče, kteri rečnosti (vidljivosti) manjka.

Čas je tedaj, da se v ljudskih šolah formalnosti slovó da, in vpelje rečni podúk. Vitesl. Ž.

Nekaj iz „Vesne.“

(Konec.)

„Da je slovenski jezik bolj popolnoma postal, so posebno pripomogle mnogobrane „Novice“, ktere ravno 9. léto nastopijo, in pa Vertovc, kteri je ravno tako izverstin kakor ploden spisatelj kmetijskih reči.“

„Pravniško imenoslovje so doverševali Cigale, urednik „državniga zakonika“ v slovenskim jeziku, — prerano umerli Mažgon in pa dr. Bučar, ministerialni koncipist in sourednik državniga zakonika v slovenskim jeziku, potem dr. Lehman, dr. Krajnc, dr. Škedel, dr. Gostiša, in pa J. Navratil, urednik „Vedeža“ in pa spisatelj slovenske slovnice, ki je ravno zdaj na svitlo prišla in ima poseben ozir na sodniški jezik.“

„In če prištejemo k tem delam še dela imenitnih gospodov, ki zunaj naše kronovine prebivajo, dr. Mikložiča, Janežiča, dr. Muršeca in drugih, — kdo bo po tem vendar še tako slep, da bo terdil, da slovenski jezik ni izobražen! — Ozrimo se verh tega še na hvalno in nad méro zaslužno prizadevanje slavjanskiga društva v Terstu, kakor tudi na prizadevanje slovenskiga društva v Ljubljani, in poprašajmo se: ali nimajo v tem ljudje, kteri si prizadevajo Slovencem jezik, slovstvo in nazvitek ovirati, dosti priložnosti svojo zmoto spoznati. Zakaj le nevednost mora biti uzrok takih napčnih misel in takih krivih presojev.“

Toliko pové prvi list „Vesne“. Drugi pot kaj več, ako bo — dopisatelju K. dopadla. Lovre Pintar.

Novičar iz Krajskiga.

Iz Ljubljane. Koliseum v Ljubljani ima veliko prijatlov, pa mu tudi sovražnikov ne manjka, kakor vsaki reči na svetu. Če pa premislimo, koliko vojakov (soldatov) je o poslednjih 3 létih pod streho te hiše stanovalo, se bo jasno pokazala dobrota koliseuma za Ljubljano, ker številke so sploh nar gotovši

dokazi tudi nevernim Tomažem. Od vsih svétih 1847 noter do konca léta 1850 je stanovalo v koliseumu 104 nadčastnikov (Stabsofficiere), 5496 pa častnikov (Offiziere), družih vojakov pa 1 milijon in 293,041 — in scer od vsih svétih 1847 do vsih svétih 1848 jih je bilo 89221, — o ravno ti dôbi léta 1849 jih je bilo 955,911, v létu 1850 pa 247,909. Da pri takim silnim številu popotnikov ne more biti ravno vse, kakor iz škatljice vzeto, bo tudi vsak previden človek lahko razumel. — Odbor kmetijske družbe v Ljubljani je z veseljem zvedil, de so gosp. udje kmetijske družbe, stanujoči v pedružnici Kerško-Kostanjeviški o zboru 25. svečana po večini glasov izvolili za predsednika te podružnice g. Ferdinanda Trenca, posestnika gradú v Draškovecu, — za odbornike pa g. Antona A. grofa Auersperga, posestnika gradú v Šrajb. Turnu, g. tehanta Andreja Svetlin-a v Leskovcu, g. fajmoštra Jočefa Grablovic-a v Št. Jerneji, in g. posestnika Franceta Kalin-a v Kostanjevici. — Gosp. tehant Vovk, predsednik Metliške kmet. podružnice, si na vso moč prizadeva, v svojim okraju rejo murbinih dreves in pridelovanje svile (žide) na visoko stopnjo spraviti. To spričuje razširjena murbo- in sviloreja ondi. Naročil je g. tehant pri kmetijski družbi zase proti plačilu zopet 3000 murb; zraven pa je tudi prosil, de naj bi jih nekoliko brez plačila manj premožnim in pridnim kmetam njegove podružnice podarila. Rada bo podarila družba 3000 murb v ta namen. Gotovo so ti stimožje, ki na Dolenskim réjo murb pomnožujejo, pravi dobrotniki njih domovine čislati, kterih zasluge bojo še le nasledniki popolnoma spoznali. — Za gotovo smo zvedili, de nadzornik naših ljudskih šol g. Dr. Močnik ima vse hvale vredno misel, kolikor se bo le dalo, uk sadjoreje po ljudskih šolah na kmetih vpeljati. S to mislijo se vjema prav lepo prošnja kmetijske družbe do našiga g. deželnega poglavarja za vpeljanje šolske postave, po kteri naj bi prihodnjič vsak učiteljski pripravnik primoran bil, eno léto uka iz sadjoreje se vdeležiti. V Gradcu je že ta dobrotljiva postava vpeljana; zakaj, če hoče učitelj na deželi učenik sadjoreje biti, se je mora poprej sam učiti. — Krasni bali Slovanov na Dunaji niso le skupšine veselja, temuč tudi milodarne naprave; kar namreč čez stroške ostane, se podari blagim namenam. Tudi slovenskiga društva v Ljubljani verli bratje nikdar ne pozabijo. 26. svečana je prejel odbor slov. društva 100 gold. s sledečim dopisam: „Slavni odbor! Misel, ki so jo bile „Novice“ sprožile, da bi se slovenska matica za izdajo koristnih bukev napravila, je na Dunaju bivajočim Slavjanom močno dopadla, in želeti bi bilo, da bi se rodoljubi od vsih strani hitro dela poprijeli, jo izpeljati. Odbor za letašni slavjanski bal je torej sklenil od denarjev, kar jih je čez stroške ostalo, tudi nekaj k temu nameniti in je podpisanim odbornikama naročil, slavnemu slovenskemu društvu v Ljubljani priloženih 100 gold. s tim namenom poslati, da naj bi se za zalog matice porabili. Čě bi pa za sedaj ne bilo upanja takošno matico vstanoviti, bi bila naša želja, naj slovensko društvo v Ljubljani od teh sto gold. 60 goldinarjev za svoje slovstvene namene oberne, ostalih 40 gold. pa Celjovškemu berilnemu društvu prepustí. To imava čast slavnemu odboru sporočiti. Bog živi Slovence!“

Stiepan Pejaković, odbornik slav. bala.
Jože Kapter, slovenski odbornik za slav. bal.

Iz Šmartna pod sv. Joštam 3. marca. Pretečeno saboto zvečer o pol desetih nas je rudečkasta svitlost daljniga požara plašila. Precej močna burja jo je za več turnov visoko proti jasnim nebu gnala in proti zapadu krivila. Še per nas ni znano, kje in kolikšno škodo de je ta požar naredil. Vidilo se je od nas, ka-

*) Podučna knjižica o tem predmetu je prišla v Gradcu 1849 na svitlo, pod naslovom: »Der Anschauungs-Unterricht von Josef Schellhammer. Velja 12 kr. Vred.